

Pan Dieter Klein se narodil 23. dubna 1942 v Jabloneckém Kokoníně, který byl tehdy součástí Německa a žila zde většina Němců, mezi které patřil i Dieter sám. Ze svého naprosto raného dětství má pan Klein jen pár matných vzpomínek.

Pouze jednou se stalo, že se rozezněl bombový poplach a my jsme šli do sklepa. Spadla asi jedna bomba a nebylo moc mrtvých. Pamatuji si z toho jen něco málo. Ale pamatuji si strach lidí, hlavně mé matky.

Sousedé pana Kleina se jednou dostali i do problémů s okupačním zákonem.

Přišla pro ně policie a já jako malé dítě jsem byl často u našich sousedů. Slyšel jsem hluk na schodišti a šel jsem k sousedům. Byli tam policisté a všude byl naprostý chaos. Babička se stáhla zpátky do našeho bytu a zamkla dveře, protože se tam chtěl podívat policista. Moje matka byla trochu privilegovaná díky svému manželství s Rakušanem, ale nechtěla zůstat. Situace byla podobná jako později, když se v Čechách nechtěla učit rusky. Nechuť k násilí byla silná.

Po válce byla rodina Kleinů zasažena odsunem stejně, jako ostatní německé rodiny v regionu. Pan Klein odešel brzy se svou matkou, zbytek jeho rodiny odjížděl ještě během dalších měsíců.

Ano, v roce 1945 mi byly tři roky a tehdy jsme odjeli do Rakouska. Můj otec byl Rakušan a matka se narodila v Jablonci. Takže celá rodina byla takový mix, otec částečně Rakušan, Maďar a poloviční Čech a matka Češka z Jablonce.

Takže u nás doma jsem mluvil pochodem od otce. On mluvil česky. Pak se mnou máma odjela do Vídně. Pak o půl roku později je vždycky zase do Kokony a přivezli mi babičku.

Jako malému dítěti se Dieterovi nechtělo odejít ze svého domova a rodného kraje.

Pro malé dítě to byla opravdová katastrofa. Když bylo všechno zabaleno, tak jsem tetě řekl, že nechci odejít a že zůstanu tady.

Během dospívání se Dieter Klein začal věnovat umění, které se rozhodl i studovat. Jeho vzpomínky na studium však nejsou jen pozitivní, se školou často bojoval. Nějaký čas dokonce místo studia pracoval na Dunaji u lodní dopravní společnosti.

Nesnášel jsem školu. V patnácti jsem z ní odešel a pak jsem pracoval v lodní dopravní společnosti na Dunaji. A až později jsem studoval na večerní škole, dodělal jsem maturitu a chtěl jsem jít studovat architekturu, ale zjistil jsem, že moderní architektura není pro mě a nelíbí se mi. A proto jsem šel raději studovat historii umění a architektury.

Kariéra ve studiu historického umění dovedla pana Kleina až zpět k jeho dětství v Jablonci. Postupně začal navazovat kontakty a spolupracovat s českou stranou na obnovení přátelských vztahů, zároveň sám studuje například Jabloneckou architekturu.

Můj zájem byl tak silný, protože jsem poznal spoustu lidí. Tak jsem v archivu mezi památkáři získal velmi dobré kontakty. Ještě si na to vzpomínám. Měl jsem kulaté narozeniny - padesátiny. Slavil jsem je v jabloneckém klubu EX. Pozval jsem 40 lidí, příbuzné a přátele. V té době jsem měl v Jablonci bratrance.

Zároveň je pro Dietera Kleina důležité pomoci zachovat vzpomínky na hrůzy doby kolem druhé světové války a pomoci dalším generacím vyvarovat se omylů svých předchůdců.

No jo, po 70 letech staří sudetští Němci postupně zapomínají, co se stalo při odsunu. Někteří mají i dobré vzpomínky na své české sousedy. Samozřejmě vím, že obě strany udělaly mnoho chyb.

Během své kariéry napsal pan Klein několik knih o architektuře. Jedna z nich, s názvem Jugendstil im alten Gablonz, se dokonce věnuje stavbám zde v Jablonci nad Nisou v secesním stylu, pro Jablonec tak typickém. I díky této práci obdržel pan Klein od města Jablonce medaili za zásluhy, kterou má doma vystavenou doteď a je na ní velmi hrdý.

Tuto medaili Josefa Pfeiffera, prvního starosty města, vydanou k jubileu založení města, jsem dostal právě za práci v zájmu Jablonce. Češi si samozřejmě nesou německou minulost s sebou, protože město je pořád stejné.

Naší generaci by pan Klein rád svěřil poselství o míru a spolupráci, hodnotách, kterým sám zasvětil v podstatě svou celoživotní práci.

Podle mého názoru by lidé neměli být hrdí na to, že mají nějakou národnost, protože to je náhoda, né zásluha. Tak to platí pro všechny, i teď, máme Ukrajinu, Rusko a tak. Je to pořád stejné: Pár idiotů udělá válku a ostatní potom trpí.

Ale jen abyste si nemysleli, že druhá strana je hloupá. Ne že by Češi říkali, že Němci jsou hloupí. Že se lidé mezi sebou baví. Mám mezi Čechy spoustu přátel a nechtěl bych se bez nich obejít. Už se těším, až tam pojedeme příště. Když budeš mít čas, můžeme se sejít. Takže bych byl moc rád, kdybychom měli zase takové perfektní lidi.